

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2021

03-10-45S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLABUS

Охорона праці в галузі		Occupational safety in the industry	
Шифр за ОП	ОК 3	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)	
Галузь знань Архітектура та будівництво	19	Fields of knowledge Architecture and building	
Спеціальність Будівництво та цивільна інженерія	192	Field of study: Building and civil engineering	
Освітня програма: Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів		Educational Program: Technologies of building constructions, products and materials	

Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Рівне. НУВГП. 2021. 14 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10827/>

Розробник силабусу: Туровська Галина Іванівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “26” січня 2021 року

Завідувач кафедри: Филипчук Віктор Леонідович, д.т.н., професор.

Керівник освітньої програми: Дворкін Леонід Йосипович, д.т.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 6 від “02” березня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Макаренко Руслан Миколайович, к.т.н., професор.

СЗ №-820 в ЕДО.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів</i>
Спеціальність	<i>192 «Будівництво та цивільна інженерія»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й, 2-й</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>18 год/2 год</i>
Практичні заняття:	<i>18 год/8 год</i>
Самостійна робота:	<i>54 год/80 год</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Туровська Галина Іванівна, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/Ngr78T1>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-1492-9123>

Канали комунікації

h.i.turovska@nuwm.edu.ua

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни

Нормативна дисципліна «Охорона праці у галузі» спрямована на здобуття майбутніми фахівцями знань про стан і проблеми охорони праці у будівельній галузі з урахуванням особливостей професійної діяльності, на вивчення складових і умов функціонування системи управління охороною праці, методів і способів забезпечення здорових умов виробничого середовища й безпеки праці згідно з чинними законодавчими й іншими нормативно-правовими актами.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (магістрів) умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з

обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці в будівельній галузі.

Викладання навчальної дисципліни забезпечить такі результати навчання:

- уміння розробити заходи з охорони праці при проведенні досліджень та у виробничій діяльності;
- здатність запропонувати заходи з охорони праці від шуму, вібрації, збиткової теплоти та дії електричного струму;
- здатність розробити первинні заходи з пожежної безпеки для заданих умов.

При викладанні навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» використовуються: словесний метод: акроматичний (викладацький) – лекція, евристичний (запитальний) – бесіда; діалогічний метод; практичні методи: практичні заняття; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429>

Компетентності

ЗК1 – здатність проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК2 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК3 – здатність бути критичним і самокритичним; ЗК5 – здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ЗК6 – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності); ЗК7 – цінування та повага різноманітності та мультикультурності; ЗК8 – здатність працювати в міжнародному контексті; ЗК9 – здатність розробляти проекти та управляти ними; ЗК10 – здатність виявляти ініціативу та підприємливість; ЗК11 – здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК12 – визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; ЗК13 – прагнення до збереження навколишнього середовища; ЗК15 – здатність усвідомлювати людські можливості та гендерні проблеми.

Програмні результати навчання

ПРН2 – здійснювати контроль відповідності розроблюваних проектів і технічної документації завданням на проєктування, стандартам, будівельним нормам і правилам, технічним умовам та іншим виконавчим документам; ПРН3 –

вміти провести розробку документації та організувати роботи з менеджменту якості технологічних процесів на підприємстві і виробничих ділянках; ПРН4 – здійснювати контроль якості зведення, експлуатації та утримання об'єктів будівництва та цивільної інженерії; ПРН6 – уміння розробити заходи з охорони праці та навколишнього середовища при проведенні досліджень та у виробничій діяльності; ПРН7 – уміння скласти психологічний портрет людини, підібрати робітників на визначені посади, знайти шляхи виходу з конфліктної ситуації для ефективного управління персоналом; ПРН8 – уміння розробити стратегію розвитку організації, прийняти управлінське рішення з складної управлінської проблеми в екстремальних умовах, оцінити документально оформлене управлінське рішення; ПРН9 – здатність та уміння сприймати та розуміти науково-технічну вітчизняну та іноземну літературу зі спеціальності, складати науково-технічну документацію та спілкуватися на професійні теми, у тому числі іноземною мовою; ПРН18 – здатність запропонувати заходи з охорони праці від шуму, вібрації, збиткової теплоти та дії електричного струму, розробити первинні заходи з пожежної безпеки для заданих умов; ПРН19 – вміти аналізувати витрати і результати діяльності виробничих підрозділів, організації безпечних способів і контроль за веденням робіт на підприємстві.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно і системно мислити; вміння працювати в команді, навички самоорганізації; гнучкість розуму; грамотність; вміння працювати з інформацією; розуміння важливості дедлайнів; навички комунікації; оцінювати ризики та приймати рішення; навички усного спілкування.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 18(2) год

Практичних 18(8) год

Самостійна робота 54 (80) год

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1

Демонструвати здатність та готовність до врахування сучасних вимог щодо забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності під час виконання виробничих та управлінських функцій

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)

Лекція: Правові та організаційні питання охорони праці (знати систему чинного трудового законодавства України; опанувати законодавчу основу Євросоюзу з питань охорони праці; вміти виділяти вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності).
Практичне заняття: Порядок розробки інструкцій з охорони праці (ознайомитися з нормативними документами; засвоїти методику складання інструкцій з охорони праці для працівників відповідних професій або виконавців відповідних робіт на підприємстві; презентувати результати у

	<p>формі есе).</p> <p><u>Лекція: Система управління охороною праці в організації</u> (оцінити динаміку ефективності функціонування СУОПП; вміти обґрунтовувати пропозиції щодо удосконалення СУОПП з врахуванням вимог міжнародних стандартів; визначати пріоритети функцій та шляхи забезпечення безпечних умов та охорони праці).</p> <p><u>Практичне заняття: Опрацювання розділу «Охорона праці» колективного договору та «Угоди з охорони праці»</u> (бути обізнаним з колективно-договірним регулюванням трудових відносин; орієнтуватися в питанні відшкодування шкоди, заподіяної працівникові на виробництві; презентувати результати у формі есе).</p> <p><u>Самостійна робота.</u> Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Місце, роль, функціональні обов'язки посадових осіб в системі управління охороною праці на підприємстві. (опрацювати теми; написати звіт у формі есе).</p>
Методи та технології навчання	словесний метод; діалогічний метод; практичний метод; наочний метод; неімітаційні технології; інтерактивні технології (проблемне навчання; випереджувальна самостійна робота); відеометод
Засоби навчання	бібліотечні фонди; дидактичні матеріали; навчально-наочні, графічні засоби, програмне забезпечення
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2	
Управляти діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p><u>Лекція: Травматизм та професійні захворювання в будівельній галузі</u> (знати основні причини виробничих травм та професійних захворювань на об'єктах будівельної галузі; вміти аналізувати умови праці за травмонезбезпечними чинниками; знати методи дослідження виробничого травматизму).</p> <p><u>Практичне заняття: Розслідування нещасних випадків</u> (знати порядок розслідування, облік та аналіз нещасних випадків і професійних захворювань; приймати рішення в межах правових основ охорони праці; презентувати результати у формі есе).</p> <p><u>Самостійна робота.</u> Використання статистичної звітності і актів розслідування нещасних випадків і професійних захворювань в аналітичній роботі (опрацювати тему; написати звіт у формі есе).</p>
Методи та технології навчання	словесний метод; діалогічний метод; наочний метод; практичний метод; неімітаційні та імітаційні (неігрові) технології, інтерактивні технології (контекстне навчання; навчання на основі досвіду); відеометод
Засоби навчання	бібліотечні фонди, навчально-наочні; дидактичні матеріали; технічні засоби, програмне забезпечення
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3	
Розуміти систему менеджменту охорони здоров'я та професійної безпеки	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p><u>Лекція: Стан аналізу умов праці в галузі</u> (знати причини та чинники, що формують умови праці; аналізувати умови праці за показниками чинників виробничого середовища; знати професійні захворювання, характерні для працівників галузі, причини їх виникнення).</p> <p><u>Практичне заняття: Розрахунок показників</u></p>

	виробничого середовища за різними характеристиками (виконати інженерні рішення з охорони праці в розрізі чинників виробничого середовища; презентувати результати у формі есе). <u>Самостійна робота.</u> Порядок атестації робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці (опрацювати тему; написати звіт у формі есе).
Методи та технології навчання	словесний метод; діалогічний метод; практичний метод; наочний метод; неімітаційні та імітаційні (неігрові) технології; інтерактивні технології (міждисциплінарне навчання; випереджувальна самостійна робота); відеометод
Засоби навчання	бібліотечні фонди, навчально-наочні; дидактичні матеріали; графічні засоби; програмне забезпечення

**За поточну (практичну)
складову оцінювання – 30 балів**

**За модульний (теоретичний)
контроль знань, модуль 2 – 20 балів**

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4

Визначати першочергові заходи і засоби поліпшення стану виробничого середовища та безпеки праці

Види навчальної роботи студента
(що студенти повинні виконати)

Лекція: Поліпшення стану виробничого середовища (аналізувати і обґрунтовувати раціональні заходи та засоби поліпшення стану виробничого середовища за чинниками, характерними для галузевих об'єктів).
Практичне заняття: Розрахунок показників виробничого середовища за різними характеристиками (проекувати робочі місця на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці; презентувати результати у формі есе).
Лекція: Безпека праці при виконанні основних видів робіт (знати основні вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць; вміти визначати небезпеки та шкідливості основних технологічних процесів у промисловості будівельних матеріалів; презентувати результати у формі есе).
Лекція: Електробезпека (розуміти та знати особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі; вміти визначати необхідні засоби захисту людей від ураження електричним струмом).
Практичне заняття: Розрахунок заземлюючого пристрою (виконати інженерне рішення з охорони праці; запропонувати заходи з охорони праці від дії електричного струму; презентувати результати у формі есе).
Лекція: Пожежна безпека (знати чинники пожежної небезпеки об'єктів будівельної галузі, їх особливості та пожежонебезпечні властивості; робити аналіз пожежо- та вибухонебезпечності устаткування та технологічних процесів).
Практичне заняття: Визначення показників пожежовибухонебезпечності речовин і матеріалів. (розробити первинні заходи з пожежної безпеки для заданих умов; презентувати результати у формі есе).
Самостійна робота. Програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Безпека при переробці полімерних матеріалів. Міри безпеки при виробництві скла. Галузеві системи безпечної експлуатації електроустановок. Організація служби пожежної безпеки у галузі, її

	функції. Діяльність працівників галузових об'єктів на випадок виникнення пожежі (опрацювати теми; написати звіт у формі есе).
Методи та технології навчання	словесний метод; діалогічний метод; наочний метод; практичний метод; неімітаційні та імітаційні (неігрові) технології; інтерактивні технології (контекстне навчання; навчання на основі досвіду); відеометод
Засоби навчання	бібліотечні фонди, навчально-наочні; дидактичні матеріали; графічні засоби; програмне забезпечення

За поточну (практичну) складову оцінювання – 30 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 – 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

Методи оцінювання та структура оцінки

Поточна та підсумкова складова оцінювання навчальних досягнень здобувачів за даною дисципліною відповідає шкалі оцінювання (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429>).

Для досягнення цілей та завдань курсу потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. У результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;*
- 20 балів – модульний контроль 1;*
- 20 балів – модульний контроль 2.*

Усього 100 балів.

Навчальна дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Модульний контроль здобувачів з навчальної дисципліни проходитиме у формі комп'ютерного тестування, яке за кожним змістовим модулем включає теоретичні та практичні завдання. Кількість завдань у тесті за кожним модулем – 20. Складність завдань визначає їх вагу: від 0,9 до 2,4 бала за завдання. Загальна кількість завдань для підготовки до модульного контролю визначається кількістю, достатньою для досягнення максимальної об'єктивності рівня підготовленості, – 100 завдань на 1 кредит.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом проведення тестування та оцінки звіту з самостійної роботи;*
- з практичних завдань – за допомогою перевірки виконаних завдань та оцінки звіту з практичних робіт.*

Додаткові бали (до 7 б.) поточної складової оцінки можна отримати за:

- підготовку презентаційних матеріалів за окремими*

темами навчальної дисципліни;

- підготовку аналітичного огляду наукових публікацій в періодичних журналах;

- написання наукової статті (тез доповіді);

- участі у виконанні наукових досліджень, присвячених питанням безпеки та гігієни праці.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів: «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)», «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) із змінами та доповненнями» URL: <https://cutt.ly/kgtJNPi>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі» є складовою частиною циклу загальної підготовки здобувачів за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Вивченню дисципліни передують отримання компетентностей з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист». Знання та навички з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» в цілому допоможуть вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог охорони праці, а також формувати відповідальність за колективну та власну безпеку.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі можуть бути залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень шляхом відвідування наукового гуртка «Безпека людини». В освітньому процесі використовуються результати досліджень, опубліковані у матеріалах наукових та науково-практичних конференцій різних рівнів.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Тема 1. Правові та організаційні питання охорони праці

Результат навчання РН1	Кількість годин: лекції – 4 (2); практ. – 2	Література: Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи охорони праці». URL: https://cutt.ly/ggoUBic Законодавство України про охорону праці. URL: https://cutt.ly/vgolrPx Міжнародний стандарт SA8000:2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000:2001 Social Accountability International. URL: https://www.assistem.kiev.ua/doc/sa_8000-2001_rus.pdf	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Міжнародний стандарт ISO 45001:2018. Occupational health and safety management systems – Requirements with guidance for use. Системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці. Вимоги та рекомендації до застосування. URL: https://cutt.ly/QgUelwI
------------------------	---	---	--

Опис теми Правове та нормативне регулювання охорони праці. Державна політика у сфері охорони праці. Законодавство України та міжнародні норми в галузі охорони праці й промислової безпеки. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці – невід'ємної складової

	соціальної відповідальності. Впровадження принципів ризик-орієнтованого підходу в національне законодавство про охорону праці.		
Тема 2. Система управління охороною праці в організації			
Результат навчання РН1	Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Про охорону праці: Закон України. Відомості Верховної Ради. 1992, № 49. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2010 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи управління різними та безпекою праці. Вимоги. URL: https://cutt.ly/UhtLMNY
Опис теми	Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі. Забезпечення системного підходу до організації охорони праці. Планування та фінансування заходів з охорони праці. Система забезпечення безпечних умов праці.		
Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в будівельній галузі. Розслідування нещасних випадків			
Результат навчання РН2	Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2 (2)	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: http://ohoronapraci.kiev.ua/# Офіційний сайт Державної служби України з питань праці URL: https://dsp.gov.ua/ Про затвердження переліку професійних захворювань. Постанова Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2000 р. № 1662 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text
Опис теми	Основні причини виробничих травм та професійних захворювань на об'єктах будівельної галузі. Методи дослідження виробничого травматизму. Аналіз умов праці в галузі за травмонебезпечними чинниками щодо характерних технологічних процесів і обладнання. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в будівельній галузі. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.		
Тема 4. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії			
Результати навчання РН3; РН4	Кількість годин: лекції – 4; практ. – 8 (6)	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Охорона праці в галузі: навч. посіб. / за ред. П.С. Адамчука. URL: https://cutt.ly/MldbwgB	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ МОЗ України від 08.04.2014 р. № 248. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text
Опис теми	Аналіз умов праці підприємств будівельних матеріалів за показниками шкідливих та		

небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Професійні шкідливості. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу. Аналіз та обґрунтування раціональних заходів та засобів поліпшення стану виробничого середовища за чинниками, характерними для будівельної галузі.			
Тема 5. Безпека праці при виконанні основних видів робіт			
Результат навчання РН4	Кількість годин: лекції – 2	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp НПАОП 26.6-1.02-00 Правила охорони праці для працівників бетонних і залізобетонних заводів. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 28.12.2000 р. № 375. URL: http://sop.zp.ua/norm_npaop_26_6-1_02-00_03_ua.php	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Правила охорони праці у цементній промисловості. Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України 24.10.2014р. № 741. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1451-14#Text
Опис теми	Вимоги до вирішення питань безпеки праці в проєктній документації. Галузеві об'єкти підвищеної небезпеки, система нарядів-допусків при їх експлуатації. Безпечність технологічних процесів і обладнання. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Небезпеки та шкідливості основних технологічних процесів у промисловості будівельних матеріалів. Безпека праці при роботах в кар'єрі, помелі та подрібненні гірських порід. Заходи безпеки при тепловологісній обробці матеріалів (автоклави, випічка цегли, пропарка бетонної суміші). Безпека праці при транспортуванні та обробці матеріалів для виготовлення бетонної суміші. Організація виконання робіт відповідно до вимог безпеки.		
Тема 6. Електробезпека			
Результат навчання РН4	Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2	Література: Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи охорони праці». URL: https://cutt.ly/ggoUBic Основи охорони праці: підручник / за ред. М.П. Гандзюка. URL: https://cutt.ly/mldvCyE	Навчальна платформа НУВГП: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Правила улаштування електроустановок. Наказ Міненерговугілля України від 21.07.2017 № 476. URL: https://cutt.ly/hldvYNA
Опис теми	Дія електричного струму на організм людини. Основні причини електротравм. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Засоби захисту людей від ураження електричним струмом. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі. Безпечна експлуатація електроустановок. Блискавкозахист.		
Тема 7. Пожежна безпека			
Результат навчання РН4	Кількість годин: лекції – 2; практ. – 2	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Основи охорони праці: підручник / за ред. М.П. Гандзюка. URL: https://cutt.ly/mldvCyE	Навчальна платформа НУВГП: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Кодекс цивільного захисту України. Відомості Верховної Ради. 2013, № 34-35. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text
Опис теми	Актуальність питань пожежної безпеки в галузі. Законодавча та нормативно-правова база пожежної безпеки. Пожежовибухонебезпечні властивості речовин і матеріалів. Пожежна безпека технологічного устаткування, електрообладнання. Аналіз пожежо- та вибухонебезпечних технологічних процесів. Вибухонебезпечність пилоповітряних сумішей. Оцінка вибухопожежонебезпечності об'єктів будівельної галузі. Заходи та засоби системи попередження пожежі на галузевих об'єктах. Протипожежне		

водопостачання. Пожежна профілактика в промисловості будівельних виробів і конструкцій.

Самостійна робота (опрацювання окремих тем або їх частин, які не викладаються на лекціях)			
Результати навчання РН1-РН4	Кількість годин: 18 (57)	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429 ..... Додаткові ресурси: Державна електронна бібліотека з питань безпеки виробництва, охорони та гігієни праці. URL: http://opb.org.ua/view/subjects/s3.html Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: http://ohoronapraci.kiev.ua/#

Опис тем Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Місце, роль, функціональні обов'язки посадових осіб в системі управління охороною праці на підприємстві. Використання статистичної звітності і актів розслідування нещасних випадків і професійних захворювань в аналітичній роботі. Порядок атестації робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці. Програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Безпека при переробці полімерних матеріалів. Міри безпеки при виробництві скла. Галузеві системи безпечної експлуатації електроустановок. Організація служби пожежної безпеки у галузі, її функції. Діяльність працівників галузевих об'єктів на випадок виникнення пожежі.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)

Дедлайни та перекладання

Завдання за темами практичних робіт можуть здаватись протягом семестру. Для отримання високого рівня їх оцінки необхідно здавати вчасно – протягом двох тижнів із дня їх видачі. Звіт з самостійної роботи здається на останньому лекційному занятті.

Перекладання модульних контролів здійснюються відповідно до нормативних документів: «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)», «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) із змінами та доповненнями», «Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС)» (<https://cutt.ly/YqtOzDM>).

Повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>).

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної навчальної дисципліни на платформі Moodle (<https://cutt.ly/OqtOnvz>) за календарем.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>). Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та

оригінальної праці відповідно до Кодексу честі студентів у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>). Списування під час проведення модульного чи підсумкового контролів позбавляє подальшого права здавати матеріал і виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність>.

Для ознайомлення і застосовування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/AqtO6ac>).

Вимоги до відвідування

З «Правилами поведінки під час семестрового контролю», «Інструкцією для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» можна ознайомитися за відповідними посиланнями: <https://cutt.ly/qgtAOTM>; <https://cutt.ly/agtA3Bc>; <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Завдання з навчальної дисципліни видаються викладачем під час практичних занять або дистанційно (розміщуються на навчальній платформі у відповідному розділі або видаються відповідно до запиту здобувача електронною поштою). Виконання та захист практичних робіт з навчальної дисципліни, наведених у методичних вказівках (<http://ep3.nuwm.edu.ua/17633/1/03-10-27.pdf>), повинен бути вчасним. Відсутність на занятті компенсується самостійним опрацюванням матеріалу, розміщеного на навчальній платформі, та його виконанням протягом двох тижнів з дня видачі завдання та захистом на наступному занятті або на консультації. Пропускати заняття без поважних причин не дозволяється. При об'єктивних причинах пропуску занять здобувачі можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2429>.

Лекції будуть проводитися офлайн або онлайн, консультації – онлайн, – за допомогою Google Meet відповідно до розкладу занять (<http://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>). На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки для пошуку додаткової інформації, ознайомлення з онлайн-курсом, а також для проходження модульного контролю.

Неформальна та

Результати навчання, здобуті шляхом

інформальна освіта

неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>).

Відкриті онлайн-курси на платформі Coursera (<https://cutt.ly/RgtSQXe>) допоможуть ознайомитись з програмою вивчення аналогічних дисциплін у провідних університетах світу з відповідним зарахуванням за даною дисципліною.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Формою отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти про дану навчальну дисципліну є анонімне опитування/анкетування щодо якості викладання та навчання за навчальною дисципліною.

Оновлення

Зміст даної навчальної дисципліни оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик в даній галузі та змін у освітній програмі щодо програмних результатів навчання. Ініціатором оновлень є викладач, а також стейкхолдери, які долучаються до процедури оновлення навчальної дисципліни шляхом надання пропозицій у відкритих тестах анонімного анкетування.

Навчання осіб з інвалідністю

Особливості організації навчання людей з інвалідністю регламентовані у «Концепції щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>).

Інтернаціоналізація

Питання інтернаціоналізації регламентуються нормативними документами: «Стратегія інтернаціоналізації Національного університету водного господарства та природокористування на період до 2025 року» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18517/>), «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>).

Іноземні сайти для вивчення даної дисципліни

Occupational Safety and Health Administration. URL: <https://www.osha.gov/>; Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo. URL: <http://www.insht.es/>; Istituto Nazionale Assicurazione contro gli Infortuni sul Lavoro. URL: <https://www.inail.it/>

Лектор

Туровська Галина Іванівна, к.т.н., доцент